

παλαβός

παλαβός, -ή, -ό, επίθ. [*<παλάβρα + κατάλ. -ός>*]. **1.** που είναι ανισόρροπος, που είναι τρελός: «μην τον συνερίζεσαι τον άνθρωπο, γιατί είναι παλαβός ο καημένος». **2.** που είναι ανάρμοστος, ασυνάρτητος στα λόγια ή στις πράξεις του, που δεν ξέρει τι κάνει: «μήπως περίμενες συγκροτημένες ενέργειες από έναν παλαβό άνθρωπο!». (Λαϊκό τραγούδι: *δες τηνε την παλαβή, άλλον γυρεύει για να βρει, θα της κάνω το κεφάλι σαν Σιφνέικο τσουκάλι*). **3.** που είναι παράτολμος, ριψοκίνδυνος: «τέτοιο σάλτο μόνο ένας παλαβός σαν και του λόγου του θα μπορούσε να το κάνει». **4.** που έχει ασυνήθιστα ζωηρή συμπεριφορά: «βγήκε στο δρόμο και φώναζε σαν παλαβός || το σκυλί γάβγιζε σαν παλαβό». **5.** που είναι ερωτευμένος παράφορα, που είναι κεραυνοβολημένος από έρωτα: «απ' τη μέρα που την είδε, είναι παλαβός γι' αυτή τη γυναίκα». **6α.** το ουδ. ως ουσ. **το παλαβό**, ασυνάρτητος λόγος ή πράξη: «τι παλαβό ήταν αυτό που είπες; || τι παλαβό ήταν αυτό που έκανες;». **β.** στον πλ. **τα παλαβά**, (για λόγια ή πράξεις) ασυναρτησίες, ανοησίες: «άρχισε πάλι τα παλαβά και δεν του έδινε κανείς προσοχή || μόλις άρχισε να κάνει τα παλαβά του, σηκωθήκαμε και φύγαμε». Επίρρ. **παλαβά**:

- *άσ' τα παλαβά*, προτροπή σε κάποιον να πάψει να λέει ή να ενεργεί ανάρμοστα, ασυνάρτητα: «άσ' τα παλαβά και πες μου με απλά λόγια τι έγινε || άσ' τα παλαβά και κοίτα να συγκεντρωθείς στη δουλειά σου»· βλ. και φρ. *δεν αφήνεις τα παλαβά(!)*·

- *δεν αφήνεις τα παλαβά!* αυστηρή παρατήρηση σε κάποιον να πάψει να μας λέει ή να κάνει ανοησίες ή να ισχυρίζεται απίθανα, απραγματοποίητα πράγματα: «δεν αφήνεις τα παλαβά, να συγκεντρωθούμε και λίγο στη δουλειά μας! || δεν αφήνεις τα παλαβά, που με πέντε χιλιάδες ευρώ θέλεις να χτίσεις εργοστάσιο!». Πολλές φορές, της φρ. προτάσσεται το *βρε* ή το *ρε* και κλείνει με το *λέω 'γω*·

- *είναι τρελός και παλαβός*, βλ. λ. τρελός·

- *κάνω σαν παλαβός*, **α.** κυριεύομαι από έντονη ψυχική ταραχή: «μόλις έμαθε πως ήταν και τα παιδιά του μέσα στο πούλμαν που τουμπάρισε, έκανε σαν παλαβός». **β.** επιθυμώ έντονα κάποιον ή κάτι: «κάνω σαν παλαβός γι' αυτή τη γυναίκα || κάνει σαν παλαβός ν' αγοράσει αυτό τ' αυτοκίνητο»·

- *κάνω την παλαβή*, **α.** προσποιούμαι πως δεν καταλαβαίνω αυτό που λέει κάποιος: «σ' εσένα μιλάω, μην κάνεις την παλαβή». **β.** προσποιούμαι πως δεν ξέρω, προσποιούμαι άγνοια, ιδίως για κάτι κακό ή παράνομο: «πάψε να κάνεις την παλαβή και πες μας ακριβώς πώς έγιναν τα πράγματα». **γ.** προσποιούμαι τον κουτό, τον βλάκα: «είναι μάρκα μ' έκαψες κι ας κάνει την παλαβή»·

- *κάνω τον παλαβό*, βλ. συνηθέστ. *κάνω την παλαβή*·

- *μ' έκανε παλαβό ή μ' έχει κάνει παλαβό*, με παλάβωσε: «μ' έχει κάνει παλαβό με τα κάλλη της». (Λαϊκό τραγούδι: *γκουβερνάντα μου θα σου το πω και καθόλου δε θα ντραπώ. Για σένα βάσανα πολλά τραβώ αχ! μ' έχεις κάνει παλαβό!*)·

- *το ρίχνω στην παλαβή*, παύω να ενδιαφέρομαι για οτιδήποτε: «απ' τη μέρα που χώρισε με τη γυναίκα του, το 'ριξε στην παλαβή»· βλ. και φρ. *κάνω την παλαβή*·

- *τρέχω σαν παλαβός*, **α.** ενεργοποιούμαι έντονα για να αποτρέψω ή για να πετύχω κάτι: «μόλις έμαθε πως του 'κανε ο άλλος μήνυση, έτρεχε σαν παλαβός στο δικηγόρο του || τρέχει σαν παλαβός να βολέψει το γιο του στην τράπεζα». **β.** έχω πολλή δουλειά, πολλά τρεξίματα: «από τότε που ξεκίνησε η νέα σεζόν, τρέχω σαν παλαβός»·